

Forsvarsdepartementet

Tildelingsbrev for Forsvarsmateriell 2021

18.12.2021

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Helhetlig styring av forsvarssektoren	3
3.	Sikkerhets- og forsvarspolitiske rammer og føringer.....	4
4.	Hovedutfordringer og prioriteringer for Forsvarsmateriell 2021-2024.....	4
5.	Mål, styringsparametere og oppdrag for Forsvarsmateriell	6
	Effekt mål 1: Materiell som møter Forsvarets behov er tilgjengeliggjort på en mest mulig	
	ressurseffektiv og bærekraftig måte	6
5.1.	Resultatmål, styringsparametere og oppdrag	7
5.1.1.	Fremskaffelse av materiell til avtalt tid, kostnad og ytelse	7
5.1.2.	Effektiv eierskaps- og materiellforvaltning	10
5.1.3.	Et beredskapsklart Forsvarsmateriell	13
6.	Øvrig rapportering og oppdrag.....	14
6.1.	Personell og kompetanse	14
6.2.	Forebyggende sikkerhet.....	14
6.3.	Internasjonale forpliktelser	15
7.	Styring og kontroll i Forsvarsmateriell.....	16
8.	Fellesføringer	16
9.	Styringsdialog og frister i budsjettprosessen i 2021	17
9.1.	Risikovurderinger og rapportering i 2021	17
9.2.	Styringskalender 2021	17
10.	Budsjetttrammer for 2021	18
10.1.	Føringer som følge av vedtak i Storting og regjering	19
10.2.	Økonomirapportering	19
11.	Delegering av fullmakter	20
11.1.	Merinntektsfullmakt	20
11.2.	Fullmakt til nettobudsjettering av salgsomkostninger	20
11.3.	Investeringsfullmakter	20
11.4.	Bestillingsfullmakter	21
11.5.	Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader	21
12.	Statistikk.....	21

1. Innledning

Forsvarsdepartementet viser til Stortingets behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) og Innst. 7 S (2020–2021) til Prop. 1 S (2020–2021). Dette tildelingsbrevet skal leses i lys av nevnte stortingsdokumenter med tilhørende vedtak. Tildelingsbrevet presenterer Forsvarsmateriells økonomiske rammer og mål for 2021. Mål, styringsparametere, resultatkrav og oppdrag i dette brevet vil bestemme departementets oppfølging av Forsvarsmateriell i 2021. Endringer eller tillegg i oppdrag og tildelinger i løpet av året vil bli formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev. Plangrunnlaget for 2022 og påfølgende år sendes til Forsvarsmateriell i eget brev. Plangrunnlaget vil gi rammer for planleggingen av resterende del av langtidsperioden.

Forsvarsmateriell skal innrette virksomheten i samsvar med gjeldende lovverk og instruks, herunder regelverk for økonomistyring i staten og departementets instruks for Forsvarsmateriell. Instruksen beskriver ansvar og myndighet mellom Forsvarsdepartementet og Forsvarsmateriell, inkludert Forsvarsmateriells ansvar for samhandel og samordning med andre etater og virksomheter. Instruksen angir videre Forsvarsmateriells formål og faste oppgaver, og tildelingsbrevet må sees i sammenheng med denne.

Departementet understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hvilke oppgaver Forsvarsmateriell skal utføre. Der ikke annet er sagt, forutsettes det at løpende virksomhet og tidligere gitte oppdrag videreføres i samsvar med gjeldende regelverk og oppdragsbeskrivelser. Det forutsettes også at Forsvarsmateriell løpende bistår departementet ved oppdukkende behov og spørsmål innenfor etatens ansvarsområde.

Forsvarsmateriell har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og avvik i forhold til virksomhetens oppgaver slik de fremkommer av tildelingsbrev og instruks, og om nødvendig fremme forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. pkt. 2.3.3 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. Helhetlig styring av forsvarssektoren

Forsvarsdepartementet videreutvikler styringen i forsvarssektoren. Hensikten er at styringssystemet legger til rette for oppnåelse av samfunns målet og at målene nås på den mest ressurseffektive måten. Dette innebærer blant annet at effektene som de fire etatene skal levere er tydelig uttrykt og at målene og planene i etatene er koordinerte og avstemte. Videre skal etatene ha tilstrekkelig handlefrihet til å utvikle de beste løsningene for sin måloppnåelse. En forutsetning for dette er å styre på effekter og resultater, og i mindre grad aktiviteter og ressurser. Intensjonen er at styringsprosessene skal forenkles og bli mindre ressurskrevende.

Etatene mottar nå hvert sitt tildelingsbrev. Dette gjør departementet bedre i stand til å tilpasse styringen til etatenes egenart og risiko. Tildelingsbrevet har et annet omfang og format enn iverksettelsesbrevet etatene tidligere ble styrt på, med et tydeligere fokus på endringer og sentrale utfordringer for etaten i det kommende året.

Forsvarsmateriells samhandling med Forsvaret og Forsvarsbygg vil være et fokusområde i departementets styring i 2021. Forsvarssjefen gis et særskilt ansvar for å sørge for tilstrekkelig koordinering med de andre etatene. Koordineringen må komme til uttrykk gjennom planlegging på tvers av etatene, samt i rapporteringen til departementet. I 2021 vil Forsvarsdepartementet igangsette et arbeid for å tydeliggjøre roller, ansvar og myndighet i sektoren. Forsvarsmateriell må påregne å bidra til dette arbeidet.

Forutsetningene for å styre mer overordnet er god rolleforståelse, avklarte myndighetsforhold, åpenhet i dialogen mellom departement og etat samt transparens i virksomhetsstyringen. Forsvarsdepartementet ønsker å bruke videreutviklingsarbeidet til å underbygge læring, utvikling og forbedring i sektoren.

3. Sikkerhets- og forsvarspolitiske rammer og føringer

Forsvarskonseptet i Prop. 14 S (2020–2021) beskriver hvordan forsvaret av Norge skal innrettes slik at nasjonal og alliert innsats gir gjensidig forsterkende og samtidig effekt for norsk sikkerhet. Forsvaret av Norge skjer langs tre hovedlinjer; den nasjonale forsvarsevnen, det kollektive forsvaret i NATO og bilaterale forsterkningsplaner med nære allierte. De tre hovedlinjene må understøttes av et moderne og forberedt totalforsvar. Forsvaret av Norge er dermed en kontinuerlig innsats på og utenfor norsk territorium i fred, krise og krig.

Nasjonal forsvarsevne. Nasjonal forsvarsevne blir viktigere og behovet for nasjonale kapasiteter til operasjoner og tilstedeværelse hjemme og ute øker. Økt militært nærvær, også fra allierte, vil kreve mer av Forsvaret, og det er økte forventninger fra allierte til norsk evne til å håndtere og begrense konsekvensene av uønskede hendelser og episoder.

Kollektiv forsvarsevne. Kollektiv sikkerhet gjennom avskrekking og forsvar er NATO-alliansens viktigste oppdrag. Oppdaterte forsvars- og forsterkningsplaner for hele alliansens territorium er grunnfjellet i vår sikkerhetsgaranti. Alle allierte må bidra mer for å ivareta egen og andres sikkerhet.

Bilaterale forsterkningsplaner med nære allierte. Norge er avhengig av operativt samarbeid og forpliktende bilaterale avtaler for å få nødvendig støtte i en krise og væpnet konflikt. Slike avtaler utfyller og forsterker den nasjonale og kollektive evnen. Behovet og interessen for alliert forsterkning av og tilstedeværelse i Norge øker.

Totalforsvarsevne. Forsvaret av Norge langs disse tre hovedlinjene må understøttes av et moderne og forberedt totalforsvar som også styrker nasjonens motstandskraft og utholdenhet, samt reduserer sårbarheten mot sammensatte trusler eller annen sikkerhetstruende virksomhet. Totalforsvaret må ha evne til å understøtte nasjonal styrkestruktur og allierte forsterkninger samtidig.

4. Hovedutfordringer og prioriteringer for Forsvarsmateriell 2021-2024

Norge står overfor en ny sikkerhetspolitisk situasjon, og må i de nærmeste årene manøvrere i et sikkerhetspolitisk landskap preget av mer rivalisering mellom stormakter. I tillegg oppstår nye sårbarheter. For å kunne møte utfordringene sammen med NATO og våre allierte, trenger Norge et sterkt nasjonalt forsvar. Forsvaret av Norge ivaretas gjennom nasjonal innsats ute og hjemme, og tilrettelegging for alliert innsats i Norge og i våre nærområder. Kompleksiteten i trusselbildet krever at militære og sivile myndigheter samarbeider enda tettere enn tidligere. I tillegg er tempoet i den teknologiske utviklingen svært høyt. Norge må både kunne forsvare seg mot utfordringer og redusere sine sårbarheter som følger av teknologiutviklingen samt kunne utnytte teknologiens muligheter på smarte og effektive måter. For å møte en ny sikkerhetspolitisk situasjon, er det nødvendig at Forsvaret moderniserer sine kapasiteter og øker den operative evnen.

Forsvarsmateriell skal derfor i de nærmeste årene bistå Forsvaret på materiellsiden i å fase inn en rekke nye kapasiteter og gjennomføre flere store oppgraderinger av eksisterende kapasiteter. Dette vil bidra til å sikre teknisk og operativ relevans, og vil på sikt styrke Forsvarets operative evne og bidra til å tette gap mellom eksisterende planer og NATOs kapabilitetsmål for Norge. Tiltak, investeringer og beslutninger som er fattet tidligere, jf. kapittel 12, skal videreføres og ferdigstilles i henhold til plan.

Når Forsvarets operative evne skal styrkes, er det avgjørende at personell med riktig kompetanse bemanner sektorens organisasjon, materiell og systemer, og å rekruttere og beholde personell med relevant teknologisk kompetanse. For å lykkes med samfunnsoppdraget må Forsvarsmateriell ha et kompetansemangfold som er tilpasset etatens kompetansebehov og i størst mulig grad gjenspeiler samfunnet for øvrig. For å gjennomføre virksomheten skal Forsvarsmateriell ha særlig fokus på effektiviserings- og forbedringstiltak, strategisk samarbeid, digitalisering, tilpasning av kompetanseressurser, integrering av bærekraftsanalyser knyttet til miljø og klima i virksomheten, samt ivaretagelse av Forsvarsmateriells rådgivningsrolle mot Forsvaret og andre i sektoren.

Ut fra disse fokusområdene er det viktig at det skjer en vesentlig videreutvikling og forbedring innen både anskaffelses- og forvaltningsområdet.

Risikovurderinger og oppfølging av risiko skal i h t Forsvarsdepartementets instruks til Forsvarsmateriell, være en integrert del av systemet for styring og kontroll i Forsvarsmateriell, og skal brukes i etatens mål- og resultatstyring. Forsvarsmateriells internkontroll skal være på et tilfredsstillende nivå, slik at målene nås kosteffektivt og uten vesentlige avvik. Forsvarsmateriell skal vurdere risiko for hele etatens ansvarsområde, og analysere og vurdere hvordan påvist risiko skal håndteres for å nå de mål og krav som er satt på en best mulig måte.

Når risiko skal vurderes er det viktig å vurdere hva som er risiko på overordnet nivå for resultatmålene, og for risiko som knytter seg til etatens innsats-, og aktivitetsfaktorer, eventuelt andre forutsetninger som ligger til grunn for resultatmålene.

Det vil være uforutsigbarhet knyttet til Covid-19. Det er derfor viktig å planlegge tiltak for å redusere de negative virkninger dette gir, særlig virkninger for gjennomføring av planlagt investeringer som kan bli vesentlig berørt.

Forsvarsmateriell har rapportert risiko for en rekke samtidighetsutfordringer. Departementet forutsetter at etaten gjennomfører nødvendige tiltak for å håndtere dette. Etaten må selv vurdere om dette kan håndteres med bruk av mer robuste enheter, effektivisering av prosesser som frigir tid og årsverk, samarbeidsavtaler eller innleie av personell der dette er lønnsomt eller andre tiltak.

Modernisering og effektivisering, en god IKT-infrastruktur, stort tempo i digitalisering, skal være høyt prioritert og satsingsområder i 2021. Dette vil også være viktige risikoreduserende tiltak og være en forutsetning for å håndtere samtidighetsutfordringer, og for å unngå ubalanse i oppdrag og finansiering.

Digitalisering og verktøy som bl. a. effektiviserer saksbehandling, møtevirksomhet rapportering og samhandling skal ha høy prioritet. Herunder skal omlegging av reise- kurs- og møtevirksomhet som kan bidra til betydelige innsparinger i tid og kostnader vurderes spesielt.

Forsvarsmateriell skal bidra til å oppnå FNs bærekraftsmål, gjennom å redusere klimautslipp, ta miljøhensyn, foreta energieffektiviseringstiltak og stille strenge krav til leverandører.

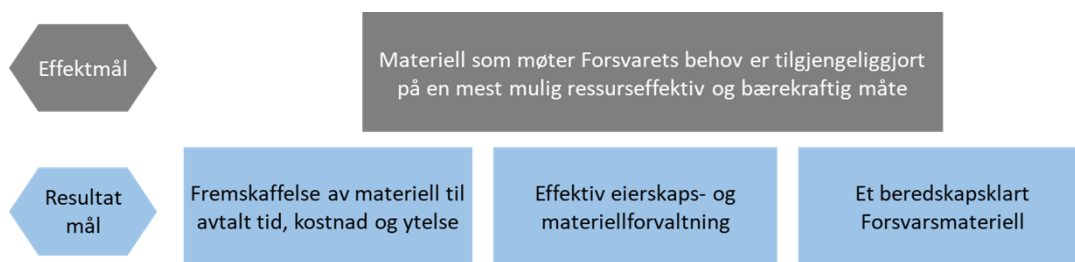
Fokus på rekruttering av rett kompetanse og til rett tid, økt bruk av sivil kompetanse der det er formålstjenlig, økt kompetansemangfold, robuste enheter med tilstrekkelig spisskompetanse, og godt samarbeid med Forsvaret om tilgang til nødvendig militærfaglig kompetanse, vil fortsatt være

viktig fremover. Videre er samarbeid på tvers av sektoren, med andre statlige etater, og private bedrifter nasjonalt og internasjonalt, viktig for å oppnå effektiv drift. Det forutsettes at virksomheten utvikles med blant annet dette som utgangspunkt.

Objektsikring og informasjonssikkerhet er høyt prioritert og skal ivaretas og følges opp.

5. Mål, styringsparametere og oppdrag for Forsvarsmateriell

Forsvarsmateriell skal bidra til å oppnå Forsvarets ni oppgaver gjennom sin virksomhet. Oppgavene er beskrevet i Prop. 14 S (2020–2021) kap. 2.6, jf. også Prop. 1 S (2020–2021) kap. 1.1., og er Stortingets og regjeringens overordnede oppdrag til Forsvaret. Oppgavene skal løses innenfor det definerte ambisjonsnivået og fastlagte budsjettammer. Oppgavene er gjenspeilet i Forsvarets effektmål og i de fire militærstrategiske målsettingene som er gitt til Forsvaret gjennom initieringsdirektivet for det operative planverket Arctic Guard. Evnen til å løse Forsvarets oppgaver iht. Prop. 14 S (2020–2021) skal rapporteres gjennom styringsdialogen med Forsvaret, samt i forsvarssjefens årlige vurdering av operativ evne, med utgangspunkt i politisk vedtatt og finansiert operativ ambisjon (jf Innst. 7 S (2020-2021) til Prop. 1 S (2020-2021)). Forsvarsmateriell skal bidra til å tilgjengeliggjøre materiell på en mest mulig ressurseffektiv og bærekraftig måte, i samsvar med Forsvarsmateriells effekt- og resultatmål.

Effektmål 1: Materiell som møter Forsvarets behov er tilgjengeliggjort på en mest mulig ressurseffektiv og bærekraftig måte

Forsvarsmateriell skal gjennomføre planlagte og besluttede fremskaffelser og avhendinger i tråd med strukturutviklinger i sektorens langtidsplan og i henhold til rammer gitt i oppdrag fra oppdragsgiver. Dette innebærer å utarbeide gode planer og å gjennomføre fremskaffelser til riktig tid, kost og kvalitet. Forsvarsmateriell skal være en rådgiver som samarbeider og utfordrer bruker i valg av løsninger for materiell på nøkternhet, effektivitet og fleksibilitet. Forvaltning, drift og utvikling av materiell skal gi best mulig totaløkonomi og slik at verdien opprettholdes. Forsvarsmateriell skal gi råd om utrangering samt avhende utrangert materiell (inkludert destruksjon og miljøopprydding). Forsvarsmateriell skal videre støtte departementet og Forsvaret med materiell-faglig rådgivning/utredninger i sektorens langtidsplanlegging og gjennomføringsplanlegging.

Forsvarsmateriell skal utøve sin virksomhet i fred, krise og krig, og skal således understøtte Forsvarets operative evne og beredskap i tråd med de krav som til enhver tid stilles gjennom sektorens instruksjoner og retningslinjer innenfor beredskapsområdet. Verifikasjon av dette effektmålet, gjøres etter en samlet kvalitativ vurdering av underliggende resultatmål med tilhørende styringsparametere.

5.1. Resultatmål, styringsparametere og oppdrag

Forsvarsmateriells effektmål er, som beskrevet, den overordnede samfunnseffekten etaten skal oppnå. Resultatmålene som her følger er uttrykk for ambisjonen innenfor strategisk viktige områder som Forsvarsdepartementet vil ha fokus på i løpet av gjennomføringsåret. Det presiseres at status for resultatmålene og tilhørende styringsparametere skal vurderes og rapporteres i henhold til politisk vedtatt og finansiertoperativ ambisjon og struktur (jf. Innst. 7 S (2020-2021) til Prop. 1 S (2020-2021)).

Det bes om rapportering på resultatmålene i alle tertialrapporter. Rapporteringen skal gi en kortfattet og overordnet statusvurdering og prognose for året og langtidsperioden.

Styringsparametere som fremgår innunder hvert resultatmål skal fungere som indikatorer for å belyse måloppnåelse av resultatmålene. De er ikke mål i seg selv, men inneholder vesentlige politiske føringer og krav til etaten. Der det foreligger resultatkrav innunder styringsparametere, representerer disse en målbar og konkret ambisjon for 2021. I tillegg følger det her også enkelte konkrete oppdrag på visse områder. Disse er uttrykk for spesifikke politiske føringer på Forsvarsmateriells ansvarsområde.

Dersom måloppnåelsen ikke er tilfredsstillende skal det redegjøres for hva avviket skyldes og det skal rapporteres iverksatte og planlagte tiltak for å lukke avviket samt forventet tid for måloppnåelse. Ved store vesentlige avvik skal det rapporteres så snart som mulig etter at avviket er oppdaget.

5.1.1. Fremskaffelse av materiell til avtalt tid, kostnad og ytelse

Resultatmål 1	Fremskaffelse av materiell til avtalt tid, kostnad og ytelse
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Forsvarsmateriell skal støtte departementet og Forsvaret med materiellfaglig rådgivning og utredninger i sektorens langtidsplanlegging og gjennomføringsplanlegging, samt sikre god samhandling med forsvarssektoren forøvrig knyttet til fremskaffelser og fornyelse av materiell.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsmateriell skal planlegge og gjennomføre godkjente materiellprosjekter i tråd med strukturutviklingen i sektorens langtidsplan og i henhold til rammer gitt i oppdrag fra oppdragsgiver og prosjekteier. Dette innebærer å gjennomføre fremskaffelser kostnadseffektivt, tidsriktig og til avtalt ytelse. • Forsvarsmateriell skal være rådgiver for Forsvaret og Forsvarsdepartementet for tidligfasen, og som basert på funksjonskrav analyserer alternative løsninger. Det skal vektlegges å bidra til gode driftsløsninger, lavt klimaavtrykk, og nøkterne, effektive og fleksible løsninger i et levetidsperspektiv, som bidrar til å støtte oppunder prosjektets resultat- og effektmål. • Informasjonssystemer skal kunne godkjennes i henhold til sikkerhetslovens krav. • Forsvarsmateriell skal intensivt arbeide med økt strategisk samarbeid med forsvarsindustri, internasjonale partnere, andre statlige virksomheter og øvrig næringsliv for bedre og mer fleksibel utnyttelse av tilgjengelige ressurser. • Det skal i større grad anskaffes kommersielt tilgjengelige varer og løsninger som er kostnadseffektive i et livssyklusperspektiv, i henhold til Forsvarets behov og krav, og departementets forsvarsindustrielle vurderinger. <p>Føringer fra Forsvarsdepartementet knyttet til forsvarsindustrielle vurderinger, krav om industrisamarbeid og samarbeid med andre stater, NATO/ EU/NORDEFECO, eller andre sektorer, skal ivaretas.</p>	

Forsvarsmateriell skal støtte departementet etter behov i NATOs forsvarsplanleggingsarbeid (NATO Defence Planning Process, NDPP), som har til hensikt å bidra til at alliansen samlet sett kan bidra med kapabiliteter til kollektiv avskrekking og forsvar av medlemslandene.

Forsvarsmateriell skal disponere årlige tildelinger innen investering i materiell for å tilpasse fremdrift i porteføljen til gitte tildelinger og planrammer og sikre forventet fremdrift i henhold til mottatte oppdrag.

Årlig økonomisk tildeling og prioriteter nedfelt i tildelingsbrev, og oppdrag fra Forsvaret, skal legges til grunn for porteføljehåndteringen.

Styringsparameter 1	Effektivisering av fremskaffelsesprosessen
Rapportering	Tredje tertialrapport
Forsvarsmateriell skal forbedre bruken av digitale løsninger, både internt i forsvarssektoren så vel som i ekstern kommunikasjon med leverandørmarkedet og andre aktører i gjennomføring av sine anskaffelsesprosesser. Forsvarsmateriell skal støtte Forsvarets initiativ (prosjekt Kraft) for å forbedre investeringsprosessen gjennom sin rolle som prosjektansvarlig (PA).	
Resultatkrav/ambisjon; Det skal gjøres en årlig kvalitativ vurdering av hvordan Forsvarsmateriell utnytter tilgjengelig moderne teknologi og digitale løsninger, sett opp mot sivil sektor, andre nasjoner, og hva som finnes tilgjengelig på markedet. Det skal i langtidsperioden realiseres gevinster innenfor dette området iht de fastsatte gevinstrealiseringskrav.	

Styringsparameter 2	Fremdrift og leveranse i h h t avtale og plan
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Styringsparameteren skal måle Forsvarsmateriells evne til å levere materiell til Forsvaret i h t tid, kost og ytelse	
Resultatkrav/ambisjon; <ol style="list-style-type: none"> 1. Materiell skal anskaffes innenfor avtalte rammer. Grad av økonomisk avvik fra godkjent styringsramme for totale portefølje skal vurderes og redegjøres for. Samlet sluttkostnad for porteføljen av terminerte prosjekter siste år delt på samlet styringsramme for de samme prosjektene skal ikke overstige 1. Dette skal måles mot opprinnelig mottatt gjennomføringsoppdrag. Dersom prosjektets omfang senere er økt (endring), med tilhørende ny styringsramme, skal ny ramme legges til grunn. Ved ny ramme som følge av avvik skal opprinnelig styringsramme benyttes i målingen. Oppdrag som har fått justert styringsramme i nytt (oppdatert) gjennomføringsoppdrag skal kommenteres. 2. Styringsparameteren måler om fremskaffelse ferdigstilles (overleveres til bruker) til det tidspunkt som fremgår av gjeldende oppdrag. Minimum 90 % av investeringsprosjektene (målt i antall) skal overleveres til avtalt tid i 2021. Andel (%) av prosjekter som er overlevert til bruker beregnes iht gjeldende gjennomføringsoppdrag til PA. Frister for prosjektfasene for kat1-prosjekter settes i oppdrag fra Forsvarsdepartementet og av Forsvaret for kat2-prosjektene.	

Overleveringsdato settes i gjennomføringsoppdraget og er basert på godkjent SSD. Oppdrag som har fått justert forventet sluttdato i nytt (oppdatert) gjennomføringsoppdrag skal kommenteres med forklaring.

3. Forpliktelsesgraden for perioden år 0 til og med år 2 skal være tilfredsstillende til å opprettholde leveransene til Forsvaret til avtalt tid i gjennomføringsåret og fremover i tid, og skal sannsynliggjøre at det ikke er avvik mellom budsjetttrammer og prognose for forbruk det enkelte år.
4. Sikkert materiell skal overleveres Forsvaret, med gjennomført overleveringsforretning, til avtalt tid i gjennomføringsåret.

Styringsparameter 3	Kontraktoppfølging
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Det er ønskelig med større vekt på kontraktoppfølgingen som et tiltak for å sikre økt leveransesikkerhet fra industrien. Vesentlige forsinkelser i f m materiellanskaffelser skyldes ofte forsinkelser i leveranser fra industrien.	
Resultatkrav/ambisjon; Styringsparametere vurderer Forsvarsmateriells evne til å følge opp industriens evne til å levere i h t kontrakt på ytelse, tid og kost.	
Det skal være en kvalitativ vurdering av i hvilken grad Forsvarsmateriell gjennom kontraktoppfølging evner å iverksette adekvate tiltak i forhold til mangelfull oppfyllelse av kontrakt om leveranser med industrien. Parameteren vil måtte utvikles i samarbeid med <i>Forsvarsmateriell</i> .	

Styringsparameter 4	Leveranser av beslutningsunderlag
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Styringsparameteren måler Forsvarsmateriells evne til rettidig leveranse av beslutningsunderlag til Forsvaret som er grunnlaget for å opprettholdes fremtidig og planlagt investeringsnivå.	
Resultatkrav/ambisjon; Antall beslutningsunderlag som er rettidig levert sammenholdes med prognose for året, i f t beslutningsunderlag -produksjon utgitt i Investeringsvedlegget, med undervedlegg.	

Oppdrag	Investering
Rapportering	
Forsvarsdepartementet utgir departementets investeringsplan. Det forutsettes at det er god sammenheng mellom overordnede målsettinger, gjennomføringsplanene og investeringsplanen innenfor de økonomiske planrammene etaten har fått.	
Planens innhold dekker investeringer som er forankret i gjeldende langtidsplan, med de prioriteringer som ligger til grunn der.	
For detaljer vises det til investeringsplanen for henholdsvis materiell og EBA.	
Forsvarsmateriell skal i samsvar med <i>Forsvarsdepartementets retningslinjer for investeringer i forsvarssektoren</i> fremsende månedsrapport i FID to uker etter månedens utløp. Forsvarsmateriell skal støtte Forsvaret som prosjekteier i utarbeidelsen av nødvendige rapporter til Forsvarsdepartementet.	

Oppdrag	Gjennomføringskostnad
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Forsvarsmateriell skal rapportere etatens gjennomføringskostnader pr prosjekt pr år, og akkumulert, fra og med 2020. For prosjekter som Stortinget har godkjent, inkludert gjennomføringskostnader, skal det finnes en beregning av totale gjennomføringskostnader. Øvrige kostnader i organisasjonen skal rapporteres ift «eierskapsforvaltning» og «øvrige administrasjon».	

Oppdrag	NATO Security Investment Programme-prosjekter (NSIP-prosjekter)
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Forsvarsmateriell skal ivareta Host Nation (HN) ansvaret for NSIP-prosjekter i Norge, herunder være gjennomførende enhet for NSIP-prosjekter innenfor egen enhet og oppdragsgiver til Forsvarsbygg for NSIP EBA-prosjekter.	

5.1.2.Effektiv eierskaps- og materiellforvaltning

Resultatmål 2	Effektiv eierskaps- og materiellforvaltning
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Forsvarsmateriell skal ivareta fagmyndighet materiell, forestå teknisk og forvaltningsmessig godkjenning av materiell, ivareta materiellsikkerhet, følge opp materiellet gjennom levetiden og tilrettelegge for kostnadseffektiv drift av materiellet. Dette skal bidra til at materiellet er sikkert, tilgjengelig og relevant slik at det understøtter Forsvarets operative evne og beredskap.</p> <p>Materiellet skal forvaltes innenfor rammen av Forsvarsdepartementets retningslinjer, de økonomiske rammer og med de presiseringer og prioriteringer som avtales i samhandlingen med Forsvaret.</p> <p>Forbedringer innenfor eierskaps- og materiellforvaltning skal gi økonomiske gevinster for Forsvaret, samt intern ressursfrigjøring i Forsvarsmateriell. Videre vil det medvirke til en forbedret forvaltning av materiellet slik at tiltak blir iverksatt tidsriktig for å opprettholde materiellets sikkerhet, tilgjengelighet og operative/tekniske relevans.</p>	

Styringsparameter 1	Sikkert materiell tilgjengelig til bruk
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Materiellsystemene som er driftssatt i Forsvaret skal være teknisk og forvaltningsmessig godkjent. Materiellsikkerheten skal være innenfor akseptabelt sikkerhetsnivå, slik at materiellets operative ytelsesevne opprettholdes.</p> <p>Resultatkrav/ambisjon; Andel teknisk og forvaltningsmessig godkjente materiellsystemer skal være minimum 90 %.</p> <ul style="list-style-type: none"> Når det anskaffes informasjonssystemer som er skjermingsverdige, skal disse kunne tilfredsstille krav til et forsvarlig sikkerhetsnivå. 	

Oppdrag	Handlingsplan for sikkerhetsgodkjenning av informasjonssystemer
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Forsvaret og Forsvarsmateriell har lagt frem en felles handlingsplan for sikkerhetsgodkjenning av informasjonssystemer. Forsvarsmateriell skal rapportere status i gjennomføringen.	

Styringsparameter 2	Effektiv eierskapsforvaltning
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Forsvarsmateriell skal utføre eierskapsforvaltning ved bl.a. aktivt å forvalte materiellet og gjennomføre teknisk og forvaltningsmessig godkjenning og tilrettelegge for nøktern og kostnadseffektiv drift av materiellet i et levetidsperspektiv, samt bidra til digitalisering i sektoren knyttet til materiell og drift.	
Resultatkrav/ambisjon; Det skal gjøres en kvalitativ vurdering innenfor hvert hovedsystem hvor følgende faktorer som minimum er beskrevet: <ul style="list-style-type: none"> • Antall bruksbegrensninger • Antall godkjente, men ikke implementerte endringsforslag • Antall avvik fra eksterne og interne sertifiseringsorganer • Resultatet fra den årlige brukerundersøkelsen. 	

Styringsparameter 3	Effektiv avhending av materiell
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Avhending av materiell skal gjennomføres forsvarlig og i henhold til plan. Styringsparameteren skal synliggjøre fremdrift og forutsigbarhet i avhending av materiell og at dette skjer på en kosteffektiv måte og iht t regelverket.	
Resultat/ambisjon: Avhendingsprosessen skal gjennomføres uten avvik i regelverket, herunder eksportkontrollregelverket. Forsvarsmateriell skal etablere Avhendingsplanen (ref. Retningslinjer for materiellforvaltning punkt 2,4,2, i) innen 30.4.2021 I tillegg til krav i Retningslinjene skal planen også inneholde planlagt dato for fullført avhending. Når planen er etablert vil Forsvarsdepartementet vurdere hvilke resultatkrav som er hensiktsmessige.	

Oppdrag	Bærekraftsanalyser og FNs bærekraftsmål
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
Forsvarsmateriell skal støtte opp om FNs bærekraftsmål og regjeringens arbeid med å nå disse. Regjeringens mål og ambisjoner knyttet til bærekraftsmålene blir lagt frem for Stortinget våren 2021 og vil være førende for sektorens arbeid. Forsvarsmateriell skal ha et tett samarbeid med de andre etatene i arbeidet.	
Etaten skal arbeide strategisk for en bærekraftig utvikling, og ha egne ambisjoner og målsetninger for å nå bærekraftsmålene. Målene skal ses i sammenheng med virksomhetens mål for øvrig, og være basert på vesentlighet og effekt. <i>Forsvarsmateriell</i> skal ha kompetanse på å gjøre gode analyser og gi råd om risiko og muligheter knyttet til bærekraft-, miljøkonsekvenser og klimarobusthet i et levetidsperspektiv i investeringer. Reduserte livsløpskostnader betyr ofte at miljøpåvirkningen også blir redusert i et systems levetid. Denne faktoren må derfor særlig	

hensyntas ved alternative løsningsforslag. Områder som omfattes av bærekraft vil kunne påvirke Forsvarsmateriells langsiktige evne til måloppnåelse. Det er derfor viktig å bruke muligheter og forstå og redusere effektene av trusler.

Forsvarsmateriell skal levere en analyse knyttet til bærekraft som identifiserer prioriterte områder i etaten, samt mål og tiltak knyttet til de prioriterte områdene i første tertialrapport. Det forventes at bidrag til alternativanalyser i investeringsplanlegging og oppfølging av kravene til leverandører innenfor etisk, sosial og grønn handel er reflektert blant tiltakene.

Etatene skal samarbeide om å legge frem en klima- og miljøstrategi for forsvarssektoren innen utgangen av 2021. Forsvaret skal lede arbeidet. FFIs forskningsprosjekter om klima- og miljøavtrykk i forsvarssektoren skal være blant faggrunnlagene for strategien.

Oppdrag	Modernisering og effektivisering
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Formålet med modernisering og effektivisering i forsvarssektoren er å skape økt operativ evne og mer effektiv forvaltning.</p> <p>Forsvarssjefen får en koordinerende rolle ovenfor de andre etatene i effektiviseringsarbeidet. Flere sentrale forhold driver fram et behov for videre modernisering og effektivisering i sektoren. For det første skaper den akselererende teknologiutviklingen store muligheter for teknologidrevet innovasjon og digitalisering, men også nye sårbarheter. For det andre sammenfaller dette med at store deler av dagens IKT-portefølje er moden for utskifting i nær framtid. For det tredje skal forsvarssektoren gjennom målrettet forbedrings- og effektiviseringsarbeid frigjøre minst 1,9 mrd. 2020 -kroner innen utgangen av 2024 til å videreutvikle og styrke forsvarssektoren.</p> <p>Forsvaret skal øke evnen til å nyttiggjøre seg eksisterende og ny teknologi raskt for å øke operativ evne og modernisere og effektivisere virksomheten. Dette skal skje i tett samarbeid med de øvrige etatene og eksterne samarbeidspartnere.</p> <p>IKT er et virkemiddel for å bedre samhandlingen i Forsvarets operasjoner, samt effektivisere styrkeproduksjonen og forvaltningen i forsvarssektoren. Forsvarssektoren skal evne å sette premisser for hvordan teknologi utnyttes til å videreutvikle blant annet prosesser, aktiviteter, beslutningsrutiner og organisering. Arbeidsformen må innrettes slik at doktriner, organisasjon, trening, materiell, ledelse, fasiliteter, kompetanse og interoperabilitet tilpasses og utvikles i parallell med utvikling og testing av IKT og digitale løsninger.</p> <p>Virksomhetsprogrammene MAST og MIME skal understøtte denne ambisjonen. Det skal sørges for at nødvendig sikkerhet bygges inn i IKT-løsningene og vedlikeholdes gjennom livsløpet.</p> <p>Digitaliseringsstrategien og IKT-strategien skal anvendes som grunnlag for å prioritere, evaluere og gjennomføre initiativer i beslutningsprosesser.</p> <p>Forsvarsmateriell skal i nødvendig grad bistå Forsvaret i rapportering og redegjørelse for hovedinnhold, milepæler og risiko i plan for modernisering og effektivisering i sektoren, herunder å realisere forutsatte gevinster inneværende år, og i perioden 2021-2024. Videre skal det redegjøres for realisering av gevinster fra tiltaksområder som gjenstår fra forrige planperiode.</p>	

Resultatkrav:

- Forsvaret skal organisere og lede arbeidet med modernisering og effektivisering i forsvarssektoren, med støtte fra de andre etatssjefene.
- Det skal etableres oppdatert gevinstplan for sektoren som sikrer realisering av minimum 1,9 mrd. kroner innen utgangen av 2024.
- Det skal sikres en gevinstrealisering for sektoren i 2021 på minimum 200 mill. kroner.

5.1.3. Et beredskapsklart Forsvarsmateriell

Resultatmål 3	Et beredskapsklart Forsvarsmateriell tilpasset Forsvarets behov
Rapportering	Første, andre og tredje tertialrapport
<p>Beredskapsklar er det nivå virksomheten til enhver tid må ha av operativ evne for at den skal kunne styrkeoppbygges i henhold til operative krav i løpet av klartiden. Det som må være forberedt og på plass i Forsvarsmateriell, i det daglige, for å gå fra beredskapsklar til klar i løpet av klartiden, må være håndtert. FSJ er gitt utvidet koordinerende myndighet for beredskap i sektoren og han er kravstiller for de andre etatene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsvarsmateriell skal understøtte Forsvarets operative evne og beredskap i tråd med de krav som til enhver tid stilles gjennom sektorens instruksjer og retningslinjer innenfor området. I Forsvarsmateriell skal etatens understøttelse av Forsvarets operative evne og beredskap inngå som en integrert del av Forsvarsmateriells virksomhetsstyring. • Forsvarsmateriell skal ha oppdaterte beredskapsplaner og gjennomføre relevante beredskapsforberedelser med grunnlag i definerte oppgaver, slik at etaten har en fullt ut tilfredsstillende beredskap iht. definisjonen av beredskapsklar gjengitt over. • Forsvarsmateriell skal delta i utvalgte beredskapsøvelser i tråd med forsvarssektorens behov. Det skal videre gis prioritet til aktivitet som støtter nasjonal og alliert operativ planlegging samt etter oppdrag støtte forsvarssektoren og sivile myndigheters arbeid innenfor sikkerhet med vekt på beskyttelse og sikring av materiell. Forsvarsmateriell skal på oppdrag støtte Forsvaret og øvrige etater i arbeidet med å lage en helhetlig oversikt over status for beskyttelsestiltak, samt implementere og/eller bidra til å implementere tiltak for deres skjermingsverdige objekter. <p>Verifikasjon av dette resultatmålet, gjennom definering av styringsparametere, vil være knyttet til verifikasjon og test av beredskap, og hvorvidt beredskapskravene er godkjent tilfredsstillt.</p>	

Styringsparameter 1	Et beredskapsplanverk som er øvet og som gjenspeiles i handlingsplaner i avdelingene
Rapportering	Tredje tertialrapport
<p>Forsvarsmateriell skal ha oppdaterte beredskapsplaner og gjennomføre relevante beredskapsforberedelser med grunnlag i definerte oppgaver, slik at etaten har tilfredsstillende beredskap iht. definisjonen av beredskapsklar gjengitt over.</p> <p>Forsvarsmateriell skal delta i utvalgte beredskapsøvelser i tråd med forsvarssektorens behov.</p> <p>Forsvarsmateriell skal ha en felles operativ plan og prioriteringer for ulike faser, som understøtter Forsvarets plan.</p>	
<p>Resultatkrav/ambisjon; Forsvarsmateriell skal ha en tilfredsstillende beredskap for å kunne opprettholde kritiske leveranser i krise og krig. For at planverket skal virke etter hensikten, må det</p>	

være forstått og tilbakelest. Det må være en verifikasjon og test av beredskap, og hvorvidt beredskapskravene er godkjent og tilfredsstillt.

Forsvarsmateriell skal rådgi Forsvarsdepartementet og Forsvaret innen ansvarsområdet.

6. Øvrig rapportering og oppdrag

6.1. Personell og kompetanse

Oppdrag 1	Balansert personell- og kompetansestruktur
Rapportering	Første og tredje tertialrapport
<p>Forsvarsmateriell skal tilpasse organisasjonen for å understøtte forsvarssektorens materiellanskaffelser og materiellforvaltning raskere og mer effektivt.</p> <p>Kompetansesammensetningen i Forsvarsmateriell skal tilpasses Forsvarets kompetanseproduksjon av militær kompetanse som følge av ny militær ordning og kompetansebehov knyttet til nye typer materiell og teknologi. Forsvarsmateriell skal støtte Forsvaret med teknisk kompetanse.</p> <p>Forsvarsmateriell skal ha fokus på styrket kontinuitet innenfor prosjektledelse, merkantile funksjoner og spesialiserte forvaltningsfunksjoner. Militær kompetanse skal prioriteres til områder der det er vanskelig å finne sivil kompetanse som kan dekke behovet.</p> <p>Forsvarsmateriell skal innen 1. mars 2021 presentere en plan for konvertering av militære stillinger, særlig innenfor støttefunksjoner som økonomi, virksomhetsstyring, IKT og HR samt prosjektledelse og andre lederstillinger. Konvertering av slike stillinger skal skje ved personellavgang (turnover).</p> <p>Forsvarsmateriell skal vurdere egen kompetansebeholdning opp mot kompetansebehovet. Vurderingen er kvalitativ og krever en analyse/vurdering for å svare ut om kritisk kompetanse er på plass eller mangler.</p> <p>Resultat/ambisjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redusere andelen militære stillinger ned mot 20 % samlet sett innen utgangen av 2025. Reduksjon av den militære stillingsstrukturen skal gjennomføres i forbindelse med personellavgang (turnover). - øke andelen spesialister blant militært tilsatte - nødvendige tiltak for å øke og forvalte kompetansemangfoldet er identifisert og planlagt innen utgangen av 2021	

Oppdrag	Allmenn verneplikt
Rapportering	Tredje tertialrapport
<ul style="list-style-type: none"> • I 2021 skal Forsvarsmateriell i samarbeid med Forsvaret fortsette nødvendig tilrettelegging for allmenn verneplikt, med vekt på tilgang på personlig bekledning og utstyr.	

6.2. Forebyggende sikkerhet

Oppdrag	Kartlegging og sikring av skjermingsverdige objekter og infrastruktur
Rapportering	Andre tertialrapport

Skjermingsverdige objekter og infrastruktur som er utpekt og klassifisert iht. sikkerhetsloven med forskrifter skal beskyttes mot sikkerhetstruende virksomhet i samsvar med gjeldende bestemmelser. Det skal tas sikte på å etablere permanent grunnsikring for eksisterende skjermingsverdige objekter (per desember 2019) innen utgangen av 2023.

Det skal rapporteres hvorvidt skjermingsverdige objekter og infrastruktur har et forsvarlig sikkerhetsnivå, uavhengig av om sikringstiltakene er permanente eller midlertidige, kompenserende tiltak. Det skal rapporteres status for sikring av skjermingsverdige objekter og infrastruktur innenfor de tre klassifiseringsnivåene VIKTIG, KRITISK og MEGET KRITISK.

I rapporteringen skal det også nomineres nye objekt og infrastrukturer, samt foreslås avklassifisering av eksisterende objekt og infrastrukturer.

Oppdrag	Kartlegging og sikring av skjermingsverdige informasjonssystemer
Rapportering	Første og tredje tertialrapport
Rapporteringsformat:	Kort kvalitativ redegjørelse for status i gjennomføring av kartlegging og vurdering. Tredje tertialrapport skal i tillegg inneholde en kvantitativ oversikt over systemer og deres sikringsstatus.
<p>Forsvarsmateriell skal kartlegge sine skjermingsverdige informasjonssystemer iht. sikkerhetsloven med forskrifter. Dette forutsetter at etaten har oversikt over informasjonssystemene den benytter og systemenes bruksområder. Det skal gjennomføres risikovurderinger som skal legges til grunn for fastsetting av forsvarlig sikkerhetsnivå for informasjonssystemene, og sikkerhetstiltak skal iverksettes for å oppnå et forsvarlig sikkerhetsnivå. Forsvarsmateriell skal ha kartlagt og gjennomført verdi- og risikovurderinger for alle sine informasjonssystemer i løpet av 2021.</p> <p>Forsvarsmateriell skal rapportere om status for kartlegging av skjermingsverdige informasjonssystemer, gjennomføringen av verdi- og risikovurderinger og status for sikring av systemene.</p>	

Oppdrag	Rapport om sikkerhetstilstanden
Rapportering	Første tertialrapport
<p>Forsvarsmateriell skal sende frem en egen rapport til departementet om sikkerhetstilstanden i egen organisasjon i henhold til vedlegg <i>Rapport om sikkerhetstilstanden</i>.</p>	

6.3. Internasjonale forpliktelser

Oppdrag	Krigens folkerett
Rapportering	Tredje tertialrapport
<p>Forsvarsmateriell sin støtte til bruk av militærmakt i væpnede konflikt er underlagt krigens folkerettsregler om krigføring. Krigens folkerett og nasjonal lovgivning, samt politisk vedtatte engasjementsregler, fastsetter den rettslige rammen for bruk av militærmakt i væpnet konflikt.</p>	

Forsvaret skal etablere en mekanisme for risikovurdering av sivil følgeskade, som ivaretar Norges folkerettslige forpliktelser. Forsvarsmateriell skal bidra i dette arbeidet ved behov.

Bruk av sivile i en funksjon eller til oppgaver som må anses som direkte deltakelse i stridigheter slik dette er definert i Norsk manual i krigens folkerett vil være i strid med den generelle plikten til å beskyttet sivile mot farene ved militære operasjoner. Nasjonalt regelverk forbyr derfor Forsvarsmateriell å benytte sivile i funksjoner som utgjør direkte deltakelse i stridigheter. Forsvarsmateriell skal identifisere denne type funksjoner som skal bekles av stridende i væpnet konflikt. Sivile, som etter en konkret vurdering, bekler slike funksjoner må enten erstattes av lovlige stridende eller det må iverksettes tiltak slik at de aktuelle personene er å anse som lovlige stridende med de rettigheter og plikter som følger av krigens folkerett.

7. Styring og kontroll i Forsvarsmateriell

Forsvarsmateriell skal ha en tilfredsstillende internkontroll, slik at driften er formåls- og kostnadseffektiv, utføres i samsvar med gjeldende lover og regler, og at rapporteringen er pålitelig og nøyaktig. God intern styring innebærer at eventuelle vesentlige risiko for avvik i måloppnåelsen forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning. Departementet forutsetter at Forsvarsmateriell løpende vurderer hvordan tildelte ressurser kan benyttes mest mulig effektivt. Dette innebærer at departementet forventer at Forsvarsmateriell jobber systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppnåelse de målene og kravene som er satt for etaten. Anvendelse av ny teknologi og virksomhetsutvikling må vurderes særskilt i dette arbeidet.

Forsvarsmateriell skal fortløpende følge opp de saker som Riksrevisjonen adresserer gjennom Dokument 1 og forvaltningsrevisjoner (Dokument 3). Etaten skal rapportere på eventuelle avvik i oppfølgingen i henhold til fastsatt plan, årsaker til avvik, samt nødvendige tiltak i første og andre tertialrapport. I årsrapporten skal Forsvarsmateriell omtale status for arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens merknader. Forsvarsmateriells vurderinger av når merknadene fra Riksrevisjonen antas å være utkvittert skal gå frem av rapporteringen. Dette vil være tema i styringsdialogen.

8. Fellesføringer

Forsvarsmateriell skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Forsvarsmateriell skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., nyansettelser med funksjonsnedsettelse eller hull i CV-en, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. For å bedre måloppnåelsen på området skal Forsvaret ta i bruk traineeprogrammet i staten, benytte handlingsrommet innenfor lønnstilskuddsordningen, styrke ledelsesforankring, i tillegg til å øke erfaringsutveksling med relevante etater. Antall nyansettelser med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i første, andre og tredje tertialrapport. Det skal rapportere i tråd med veiledning publisert høsten 2019.

9. Styringsdialog og frister i budsjettprosessen i 2021

9.1. Risikovurderinger og rapportering i 2021

Styringsdialogen mellom Forsvarsmateriell og departementet skal være innrettet etter vurderinger av risiko- og vesentlighet. Forsvarsmateriell skal i tertialrapportene levere oppdaterte risikovurderinger, og identifisere risikofaktorer som kan true måloppnåelsen for 2021 og på lengre sikt, samt andre vesentlige risikoer innenfor virksomhetens område. Risikoreduserende tiltak innenfor etatens fullmakter skal synliggjøres og iverksettes, og det skal drøftes hvorvidt restrisikoen er akseptabel.

Departementet ber om at Forsvarsmateriell i forkant av 1. tertialrapport inviterer til et møte der innretning på risikorapporteringen presenteres for departementet, som grunnlag for diskusjon og eventuelle justeringer inn mot 1. tertialrapport.

Øvrige krav til rapporteringen fremgår av Forsvarsmateriells instruks, samt av reglement for økonomistyring i staten. Det vises også til DFØs veileder for årsrapportering.

Som det fremgår av styringskalenderen, skal Forsvarsmateriell i budsjettåret levere tre tertialrapporter, samt en årsrapport.

9.2. Styringskalender 2021

29. januar 2021	Forklaringer til statsregnskapet 2020
19. februar 2021	Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2021
26. februar 2021	Frist for oversendelse av årsrapport og tredje tertialrapport for 2020, samt risikovurderinger for 2021
7. april 2021	Etatsstyringsmøte om årsrapport for 2020
3. mai 2021	Etatsstjefens budsjettinnspill for gjennomføringsåret 2022
28. mai 2021	Første tertialrapport og oppdaterte risikovurderinger for 2021
22. juni 2021	Etatsstyringsmøte om første tertialrapport
Ultimo august 2021	Foreløpig tildelingsbrev for 2022 sendes ut
3. september 2021	Innspill til omgruppering 2021
4. oktober 2021	Andre tertialrapport og oppdaterte risikovurderinger for 2021
Primo oktober	Frist for Forsvarsmateriells innspill til tildelingsbrev for 2022
Primo oktober	Prop. 1 S (2021–2022) legges frem
10. november 2021	Etatsstyringsmøte om andre tertialrapport
Medio desember	Stortinget behandler Prop. 1 S (2021–2022)
Innen 31. desember 2021	Tildelingsbrev sendes ut etter stortingsbehandling av Prop. 1 S (2021–2022)
xx. januar 2022	Forklaringer til statsregnskapet 2021
25. februar 2022	Frist for oversendelse av årsrapport og tredje tertialrapport for 2021, samt risikovurderinger for 2022

10. Budsjettrammer for 2021

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak av 3. og 16. desember stilles følgende midler til disposisjon for Forsvarsmateriell i 2021 (alle tall i tusen kroner):

Utgift/Inntekt	Kapittel	Post	Kapittelnavn	Totalt
Utgift	1760	Post 01	Forsvarsmateriell og større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	1 789 983
		Post 44	Forsvarsmateriell og større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	92 879
		Post 45	Forsvarsmateriell og større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	16 099 204
		Post 48	Forsvarsmateriell og større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	350 000
		Post 75	Forsvarsmateriell og større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	109 095
Utgift Totalt				18 441 161
Inntekt	4760	Post 01	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	-31 877
		Post 45	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	-99 000
		Post 48	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	-350 036
Inntekt Totalt				-480 913
Totalsum				17 960 248

Kampflys andel av tildelingen er 121,815 mill. kroner under kap 1760 post 01 og 6,630687 mill. kroner under kap 1760 post 45, se omtale i avsnittet ned.

Følgende bevilgninger holdes tilbake i departementet:

260 mill. kroner til disposisjon for søknader fra alle virksomheter i sektoren til investeringer i effektiviseringstiltak. Midler for innvilgede søknader vil bli omdisponert til virksomheten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett eller omgrupperingen.

Nærmere om bevilgningen under enkelte poster:

Tidligere kapittel 1761 *Nye kampfly med baseløsning* er avviklet og midlene er fra 2021 fordelt til kapitlene 1700, 1710, 1720 og 1760 og midlene overført til hhv. Forsvarsdepartementet, Forsvarsbygg, Forsvaret og *Forsvarsmateriell*. Dette medfører at bevilgningen til kampflyprogrammet er inkludert i tildelingen på kapittel 1760 slik:

Utgift/Inntekt	Kapittel	Post	Kapittelnavn	Totalt
Utgift	1760	Post 01	Forsvarsmateriell og større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	121 815
		Post 45	Forsvarsmateriell og større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 630 687
Utgift Totalt				6 752 502
Inntekt	4760	Post 45	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	-99 000

Inntekt Totalt	-99 000
Totalsum	6 653 502

Forsvarsmateriell skal legge til rette for at budsjett og forbruk til dette formålet fortsatt kan holdes adskilt fra øvrig drift investeringer, slik at departementet fortsatt kan rapportere på samlede utgifter til nye kampfly med baseløsning.

10.1. Føringer som følge av vedtak i Storting og regjering

Gjennom budsjettbehandlingen har regjeringen besluttet følgende føringer for friske midler i 2021-budsjettet: *[Placeholder: Det kan det komme ytterligere føringer fra de pågående forhandlingene på Stortinget gjennom Innst. 7 S og tilhørende vedtak.]*

- 1 454 mill. kroner på kap. 1760, post 45, skal i utgangspunktet disponeres til økte utbetalinger til følgende prosjekter:
  - o Videreføring av Naval Strike Missile (om lag 200 mill. kroner),
  - o ISR-prosjekter (om lag 900 mill. kroner),
  - o Informasjonsinfrastrukturprosjekter (om lag 250 mill. kroner)
  - o Landbasert transportstøtte (om lag 84 mill. kroner),
  - o forsert oppgradering av kamp- og støttevogner til Hæren (om lag 25 mill. kroner)
  - o forsert oppgradering av Skjold-klassen korvetter (om lag 95 mill. kroner).

Dersom Forsvarsmateriell mener at forutsetninger har endret seg eller det av andre grunner er ønskelig at midlene bør disponeres annerledes innenfor investeringsporteføljen skal forslag med begrunnelse fremmes til Forsvarsdepartementet.

10.2. Økonomirapportering

Kontantregnskapet rapporteres hver måned med økonomistatus inkludert prognose og endringsforklaringer for årsresultat, rapportert pr. kapittel og post, herunder risiko samt eventuelle risikoreduserende tiltak.

Basert på virksomhetsregnskapet skal følgende nøkkeltall rapporteres hvert tertial:

Antall årsverk skal være i henhold til Statens personalhåndbok (PM 2019-13) som gjelder for alle statlige foretak fra 2020.

Ukurans i forhold til totalt varelager i prosent. Ukurans skal også kunne splittes opp på den delen som bare gjelder prisjustering og den delen som gjelder at materiell må kastes på grunn av f. eks. ødelagt, gått ut på dato, feilkjøp, endret strategi slik at materiellet ikke lenger skal brukes.

Virksomhetsregnskapet rapporteres med regnskapsanalyse sammen med annet og tredje tertialrapportering. Virksomhetsregnskapet settes opp i henhold til DFØ sin mal og tillegg som er nedfelt i Forsvarsmateriells instruks.

Departementet har identifisert følgende risikoområder som rapporteres og diskuteres i fagmøtene for materiell og økonomi (tidligere K-forum):

- Mer- og mindreutgifter som følge av endrede valutakurser.
- Mer- og mindreutgifter som følge av pandemitiltak.

Ut over ovennevnte områder skal Forsvarsmateriell bringe opp andre oppståtte risikoområder i de faste fagmøtene. Dersom det oppstår økonomisk risiko som påvirker måloppnåelse skal Forsvaret løfte dette til Forsvarsdepartementet umiddelbart med forslag til risikoreducerende tiltak.

11. Delegering av fullmakter

11.1. Merinntektsfullmakt

Ifm. Stortingets behandling av Innst. 7 (2020–2021) til Prop. 1 S (2020–2021), har Forsvarsdepartementet fått fullmakt til benytte alle merinntekter i 2021 til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet med unntak av inntekter fra militære bøter. Forsvarsmateriell kan på den bakgrunn bruke merinntekter ved salg av varer og tjenester med motsvarende merutgifter, på postene 01. I tillegg kan Forsvarsmateriell nytte inntekter for dekning av utgifter til inntektservervelse, når dette er dokumentert. Disponering av reelle merinntekter besluttet av Forsvarsdepartementet. Prognoser for reelle merinntekter skal rapporteres månedlig sammen med regnskapet.

Inntekter ved salg av større materiell kan i 2021, etter samråd og avklaring med departementet, benyttes med inntil 75 pst. til overskridelse av bevilgningen under kapittel 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kapittel 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Disponering av øvrige merinntekter skal besluttet i samråd med Forsvarsdepartementet.

11.2. Fullmakt til nettobudsjettering av salgsomkostninger

For 2021 kan Forsvarsmateriell trekke salgsomkostninger ved salg av materiell fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kapittel 4760, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter.

I dette ligger at Forsvarsmateriell for 2021 kan benytte salgsinntekter til forberedelser til fremtidig avhending, herunder destruering av materiell, miljøkartlegging og -oppdydding.

11.3. Investeringsfullmakter

Forsvarsmateriell kan for 2021:

- Starte opp og gjennomføre materiellprosjekter etter mottatt oppdrag gitt for enkeltprosjekter fra prosjekteier eller fra Forsvarsdepartementet.
- Starte opp og gjennomføre materiellinvesteringsprosjekter med en kostnadsramme under 500 mill. kroner
- Nytte Forsvarsmateriells tildeling på kapitlene 1760 post 45, på prosjekter etter mottatt oppdrag gitt for enkeltprosjekter fra prosjekteier eller fra Forsvarsdepartementet.
- Belaste utgiftsbevilgninger for bestilling gjennom NSPA (NATO SUPPORT and Procurement Agency, andre internasjonale organisasjoner eller andre lands myndigheter fra det tidspunkt

materiell blir bestilt, selv om levering først skjer senere i budsjettåret eller i et etterfølgende budsjettår.

11.4. Bestillingsfullmakter

Kapittel	Post	Kapittelnavn	Totalt
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
1760	Post 01		1 100 000
1760	Post 01		
1760	Post 44		220 000
1760	Post 45		104 155 000
1760	Post 48		470 000

11.5. Fullmakt til å behandle erstatningskrav for tingskader

Forsvarsdepartementet viser til Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 samt skriv fra Forsvarsdepartementet med referanse 2015/3612-10. Fullmakt til å belaste posten statens erstatningsansvar kapittel 471, post 71 stadfestes for 2021.

12. Statistikk

Forsvarsmateriell skal avgi statistikk som gir grunnlag for å kunne følge utvikling over tid og tilfredsstille overordnede og interne krav til statistikk.

Ingen statistikk skal være eldre enn fire måneder. Det er hensiktsmessig at statistikken oppdateres i forbindelse med tertialrapporteringen, også fordi den vil bli brukt som en del av målvurderingen.

Forsvarsmateriell skal i tertialrapport nr. 3 rapportere på:

- Årsverk fordelt på ulike personellkategorier: kvinneandel, samlet for etaten, fordelt på militære og sivile.
- Spesielt for militære stillinger i etaten: gradfordeling fordelt på kjønn og alder, fordeling OR/OF i etaten fordelt på kjønn.
- Oversikt over antall meldte saker om mobbing- og seksuell trakassering.
- Antall læringer, samlet og fordelt på kategori (militær/sivil), kjønn og fag.

Oversikt over dødsfall og alvorlige skader. Rapporteres i tertialrapport nr. 2 (før Forsvarets minnedag).